

Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības “Oficiālajā Vēstnesī” un ir pieejamas datubāzē “Eur-Lex”. Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

► **B** **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2010/31/ES**
(2010. gada 19. maijs)
par ēku energoefektivitāti
(pārstrādāta versija)
(OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/844 (2018. gada 30. maijs)	L 156	75	19.6.2018.
► <u>M2</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris)	L 328	1	21.12.2018.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA
2010/31/ES**

(2010. gada 19. maijs)

par ēku energoefektivitāti

(pārstrādāta versija)

1. pants

Priekšmets

1. Šī direktīva sekmē ēku energoefektivitātes uzlabošanu Savienībā, ņemot vērā āra klimatiskos apstākļus un vietējās īpatnības, kā arī prasības attiecībā uz telpu mikroklimatu un rentabilitāti.
2. Šajā direktīvā ir noteiktas prasības attiecībā uz:
 - a) visaptverošas ēku un ēkas daļu energoefektivitātes aprēķina metodoloģijas kopēju vispārīgo regulējumu;
 - b) to, kā jaunām ēkām un jaunām ēkas daļām piemērojamas minimālās energoefektivitātes prasības;
 - c) to, kā minimālās energoefektivitātes prasības piemēro:
 - i) esošajām ēkām, ēkas daļām un būves elementiem, kad tajās veic nozīmīgu atjaunošanu;
 - ii) būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju energoefektivitāti, kad tos modernizē vai nomaina; un
 - iii) inženiertehniskajām sistēmām, kad kādu no tām uzstāda, aizstāj vai atjauno;
 - d) valsts plāniem, kuros paredz palielināt gandrīz nulles enerģijas ēku skaitu;
 - e) ēku vai ēkas daļu energosertificēšanu;
 - f) regulārām apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspekcijām ēkās; un
 - g) neatkarīgām kontroles sistēmām, kuras attiecas uz energoefektivitātes sertifikātiem un inspekcijas ziņojumiem.
3. Šajā direktīvā paredzētās prasības ir minimālās prasības, un tās neliedz dalībvalstīm uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus. Šie pasākumi ir saderīgi ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību. Šos pasākumus dara zināmus Komisijai.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “ēka” ir būve ar jumtu un sienām, kur enerģiju izmanto telpu mikroklimata regulēšanai;

▼B

- 2) “gandrīz nulles enerģijas ēka” ir ēka ar ļoti augstu energoefektivitāti, kā noteikts saskaņā ar I pielikumu. Gandrīz nulles vai ļoti maza daudzuma vajadzīgo enerģiju būtu ļoti lielā mērā jāsedz no atjaunojamajiem enerģijas avotiem, tostarp uz vietas vai netālu ražotu enerģiju no atjaunojamajiem avotiem;

▼M1

- 3) “ēkas inženiertehniskā sistēma” ir tehnisks aprīkojums, kas nodrošina ēkas vai ēkas daļas telpas apkuri, telpas dzesēšanu, ventilāciju, māsasaimniecības karstā ūdens apgādi, iebūvēto apgaismojumu, ēkas automatizāciju un vadību, elektroenerģijas ražošanu objektā, vai šādu sistēmu kombinācija, ieskaitot tās sistēmas, kurās izmanto atjaunojamo energoresursu enerģiju;
- 3.a) “ēkas automatizācijas un vadības sistēma” ir sistēma, kas ietver visus produktus, programmatūru un inženierijas pakalpojumus, kuri var sekmēt energoefektīvu, ekonomisku un drošu ēkas inženiertehnisko sistēmu ekspluatāciju, izmantojot automatisku vadību un atvieglojot minēto ēkas inženiertehnisko sistēmu manuālo pārvaldību;

▼B

- 4) “ēkas energoefektivitāte” ir aprēķinātais vai uzskaitītais enerģijas daudzums, kas ir vajadzīgs, lai apmierinātu energopieprasījumu saistībā ar ēkas tipisku izmantojumu, kurā *inter alia* ietilpst enerģija, kas izmantota apkurei, dzesēšanai, ventilācijai, karstajam ūdenim un apgaismojumam;
- 5) “primārā enerģija” ir enerģija no atjaunojamajiem un neatjaunojamajiem enerģijas avotiem, kas nav pārstrādāta vai pārveidota;
- 6) “atjaunojamie enerģijas avoti” ir atjaunojami nefosili enerģijas avoti, proti, tā ir vēja, saules, aerotermālā, ģeotermālā, hidrotermālā un jūras enerģija, hidroenerģija, biomasas enerģija, atkritumu poligonu gāzes, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu gāzes un biogāzes;
- 7) “norobežojošās konstrukcijas” ir ēkas konstruktīvie elementi, kas atdala tās iekšējās telpas no āra vides;
- 8) “ēkas daļa” ir ēkas sekcija, stāvs vai dzīvoklis, kas projektēta vai pielāgota patstāvīgai izmantošanai;
- 9) “būves elements” ir ēkas inženiertehniskā sistēma vai norobežojošo konstrukciju elements;
- 10) “nozīmīga atjaunošana” ir ēkas atjaunošana, ja:
- atjaunošanas kopējās izmaksas, kas attiecas uz norobežojošām konstrukcijām vai ēkas inženiertehniskajām sistēmām, pārsniedz 25 % no ēkas vērtības, izņemot zemes vērtību, uz kuras ēka atrodas; vai
 - atjaunošana jāveic vairāk nekā 25 % norobežojošās konstrukcijas virsmas.

Dalībvalstis var piemērot a) vai b) iespēju pēc izvēles;

▼B

- 11) “Eiropas standarts” ir standarts, ko pieņēmusi Eiropas Standartizācijas komiteja, Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja vai Elektrosakaru standartizācijas institūts un kas ir darīts publiski pieejams;
- 12) “energoefektivitātes sertifikāts” ir sertifikāts, kuru atzinusi dalībvalsts vai šīs dalībvalsts izraudzīta juridiska persona un kurā ir raksturota ēkas vai ēkas daļas energoefektivitāte, kas aprēķināta pēc metodoloģijas, kura pieņemta saskaņā ar 3. pantu;
- 13) “koģenerācija” ir siltumenerģijas un elektroenerģijas un/vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
- 14) “izmaksu optimāls līmenis” ir energoefektivitātes līmenis, kas rada viszemākās izmaksas aplēstajā kalpošanas laikā, ja:
- a) viszemākās izmaksas aprēķina, ņemot vērā ar enerģiju saistītās ieguldījuma izmaksas, apkopes un ekspluatācijas izmaksas (tostarp, attiecīgā gadījumā, enerģijas izmaksas un ietaupījumi, attiecīgās ēkas kategorija, ieguvumi no saražotās enerģijas), un, attiecīgā gadījumā, likvidēšanas izmaksas; un
 - b) aplēsto kalpošanas laiku nosaka katra dalībvalsts. Tas nozīmē vēl atlikušo aplēsto ēkas kalpošanas laiku, ja energoefektivitātes prasības ir noteiktas visai ēkai kopumā, vai arī aplēsto būves elementa kalpošanas laiku, ja energoefektivitātes prasības ir noteiktas attiecībā uz būves elementiem.
- Izmaksu ziņā optimāls līmenis ir viens no energoefektivitātes līmeņiem, kam raksturīga pozitīva izmaksu un ieguvumu attiecība, kuru aprēķina attiecībā uz aplēsto ēkas kalpošanas laiku;
- 15) “gaisa kondicionēšanas sistēma” ir to sastāvdaļu kombinācija, kuras ir vajadzīgas, lai nodrošinātu telpu gaisa kondicionēšanu, kurā temperatūru tiek kontrolēta vai to var samazināt;

▼M1

- 15.a) “apkures sistēma” ir to sastāvdaļu kombinācija, kuras ir vajadzīgas, lai nodrošinātu telpu gaisa apstrādi tā, ka tiek palielināta temperatūra;
- 15.b) “siltumģenerators” ir apkures sistēmas daļa, kas ražo lietderīgu siltumu vienā vai vairākos šādos procesos:
- a) kurināmā sadedzināšana, piemēram, apkures katlā;
 - b) Džoula efekts elektriskās pretestības apkures sistēmas sildelementos;
 - c) siltuma uztveršana no apkārtējā gaisa, ventilācijas izplūdes gaisa vai ūdens vai zemes siltuma avota, izmantojot siltum-sūkni;

▼ M1

- 15.c) “energoefektivitātes līgums” ir energoefektivitātes līgums, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/27/ES ⁽¹⁾ 2. panta 27) punktā;

▼ B

- 16) “apkures katls” ir katls ar degli, kas paredzēts tam, lai pārnestu uz šķidrums degšanas procesā iegūto siltumu;
- 17) “lietderīgā nominālā jauda” ir maksimālā siltuma atdeve (kW), ko ražotājs noteicis un garantējis kā tādu, kuru var piegādāt nepārtrauktas darbības laikā, tajā pašā laikā ievērojot ražotāja norādīto lietderīgo efektivitāti;
- 18) “siltumsūkņis” ir mehānisms, ierīce vai iekārta, kas pārvada siltumu no dabiskās vides, piemēram, gaisa, ūdens vai zemes uz ēkām vai rūpnieciskām iekārtām, mainot siltuma dabisko plūsmu, t. i., no zemākas uz augstāku temperatūru. Ar reversīviem siltumsūkņiem siltumu var pārvadīt arī no ēkas uz dabisko vidi;
- 19) “centralizēta siltumapgāde” vai “centralizēta dzesēšana” ir siltumenerģijas padeve tvaika, karsta ūdens vai atdzesētu šķidrums veidā, izmantojot tīklu no centrāla enerģijas ražošanas avota uz vairākām ēkām vai teritorijām, izmantošanai telpu vai procesa apsildei vai dzesēšanai;

▼ M1

- 20) “izolēta mikrosistēma” ir mikrosistēma, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK ⁽²⁾ 2. panta 27) punktā.

*2.a pants***Ilgtermiņa atjaunošanas stratēģija****▼ M2**

1. Katra dalībvalsts izstrādā ilgtermiņa renovācijas stratēģiju, ar ko veicina nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) fonda renovāciju, lai šis fonds līdz 2050. gadam kļūtu par sevišķi energoefektīvu un dekarbonizētu ēku fondu, veicinot esošo ēku izmaksefektīvu pārveidošanu par gandrīz nulles enerģijas ēkām. Katrā ilgtermiņa renovācijas stratēģijā ietver:

▼ M1

- a) pārskatu par ēku fondu valstī, balstoties, attiecīgā gadījumā, uz statistikas izlasi un atjaunoto ēku sagaidāmo īpatsvaru 2020. gadā;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.).

▼ M1

- b) rentablu atjaunošanas pieeju noteikšanu atkarībā no ēkas veida un klimatiskās joslas, apsverot iespējamus svarīgus atspērienbrīžus, ja tādi ir, ēkas dzīves ciklā;
- c) politiku un darbības ar mērķi stimulēt ēku rentablu pilnīgu atjaunošanu, tostarp pakāpenisku pilnīgu atjaunošanu, un atbalsīt mērķtiecīgus rentablu pasākumus un atjaunošanu, piemēram, ieviešot fakultatīvu ēku atjaunošanas pasu sistēmu;
- d) pārskatu par politiku un darbībām, kas vērstas uz tiem sava ēku fonda segmentiem, kuriem ir vissliktākie rādītāji, atšķirīgas motivācijas dilemmām un tirgus nepilnībām, un izklāstu par attiecīgām valsts darbībām, ar kurām sekmē enerģētiskās nabadzības mazināšanu;
- e) politiku un darbības, kas vērstas uz visām publiskajām ēkām;
- f) pārskatu par valsts iniciatīvām, kuru mērķis ir veicināt viedas tehnoloģijas un labi savienotas ēkas un kopienas, kā arī prasmes un izglītību būvniecības un energoefektivitātes nozarēs; un
- g) uz pierādījumiem balstītas aplēses par paredzētajiem enerģijas ietaupījumiem un plašākiem ieguvumiem, piemēram, saistībā ar veselību, drošumu un gaisa kvalitāti.

2. Savā ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijā katra dalībvalsts iekļauj ceļvedi ar pasākumiem un vietējā līmenī noteiktiem izmērāmiem progresa rādītājiem, lai valstī nodrošinātu augstas energoefektivitātes un dekarbonizētu ēku fondu un lai veicinātu esošo ēku rentablu pārveidošanu par gandrīz nulles enerģijas ēkām, nolūkā līdz 2050. gadam sasniegt izvirzīto ilgtermiņa mērķi, proti, samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas Savienībā par 80–95 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Ceļvedi iekļauj indikatīvus atskaites punktus 2030., 2040. un 2050. gadam un precizē, kā tie palīdz sasniegt Savienības energoefektivitātes mērķus saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES.

3. Lai atbalstītu to, ka tiek mobilizēti ieguldījumi 1. punktā minēto mērķu sasniegšanai vajadzīgajā atjaunošanā, dalībvalstis atvieglo piekļuvi piemērotiem mehānismiem, kas ļauj:

- a) apvienot projektus grupās, tostarp pa ieguldījumu platformām vai grupām un pa mazo un vidējo uzņēmumu konsorcijiem, lai nodrošinātu piekļuvi iespējas investoriem, kā arī paketes veida risinājumus iespējamiem klientiem;
- b) mazināt energoefektivitātes darbību šķietamo riskantumu investoriem un privātajam sektoram;
- c) izmantot publisko finansējumu, lai tādējādi piesaistītu papildu ieguldījumus no privātā sektora vai novērstu konkrētas tirgus nepilnības;
- d) virzīt ieguldījumus uz energoefektīvu publisko ēku fondu saskaņā ar *Eurostat* norādījumiem; un

▼ **M1**

e) izveidot pieejamus un pārredzamus konsultāciju rīkus, piemēram, vienas pieturas aģentūras patērētājiem un energokonsultāciju pakalpojumus, lai informētu par attiecīgiem ar energoefektivitāti saistītiem atjaunošanas pasākumiem un finanšu instrumentiem.

4. Komisija apkopo un izplata – vismaz valsts iestādēm – informāciju par paraugpraksi attiecībā uz veiksmīgām publiskā un privātā finansējuma shēmām ar energoefektivitāti saistītiem atjaunošanas pasākumiem, kā arī informāciju par shēmām mazapjoma energoefektivitātes atjaunošanas projektu apvienošanai grupās. Komisija apzina un izplata informāciju par paraugpraksi attiecībā uz finanšu stimuliem atjaunošanai no patērētāju viedokļa, ņemot vērā izmaksefektivitātes atšķirības starp dalībvalstīm.

5. Lai atbalstītu savas ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas izstrādi, katra dalībvalsts pirms savas ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas iesniegšanas Komisijai par to rīko sabiedrisko apspriešanu. Katra dalībvalsts savai ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijai pielikumā pievieno savas sabiedriskās apspriešanas rezultātu kopsavilkumu.

Katra dalībvalsts nosaka kārtību, kādā tās ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas īstenošanas laikā iekļaujošā veidā notiek apspriešanās.

6. Savas ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas pielikumā katra dalībvalsts pievieno sīkāku informāciju par savas visnesenākās ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas īstenošanu, tostarp par plānoto politiku un darbībām.

7. Katra dalībvalsts var izmantot savu ilgtermiņa atjaunošanas stratēģiju, lai pievērstos ugunsdrošībai un riskiem saistībā ar spēcīgu seismisko aktivitāti, kas ietekmē ar energoefektivitāti saistītus atjaunošanas pasākumus un ēku mūža ilgumu.

▼ **M2**

8. Katra dalībvalsts savu ilgtermiņa renovācijas stratēģiju iesniedz Komisijai kā daļu no tās galīgā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999⁽¹⁾ 3. pantā. Atkāpjoties no minētās Regulas 3. panta 1. punkta, pirmo ilgtermiņa renovācijas stratēģiju, kas minēta šā panta 1. punktā, Komisijai iesniedz līdz 2020. gada 10. martam.

▼ **B***3. pants***Metodoloģijas pieņemšana ēku energoefektivitātes aprēķināšanai**

Dalībvalstis piemēro ēku energoefektivitātes aprēķina metodoloģiju, kas atbilst I pielikumā noteiktajam kopējam vispārīgajam regulējumam.

Šo metodoloģiju pieņem valsts vai reģionu līmenī.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

▼B*4. pants***Energoefektivitātes minimālo prasību noteikšana**

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ēkām vai ēkas daļām tiek noteiktas minimālās energoefektivitātes prasības, lai sasniegtu izmaksu ziņā optimālu līmeni. Energoefektivitāti aprēķina saskaņā ar 3. pantā minēto metodoloģiju. Izmaksu ziņā optimālu līmeni aprēķina saskaņā ar 5. pantā minēto salīdzinošās metodoloģijas sistēmu, tiklīdz šī sistēma ir izstrādāta.

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek noteiktas minimālās energoefektivitātes prasības attiecībā uz būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju energoefektivitāti, kad tos nomaina vai modernizē, un tādējādi sasniegtu izmaksu ziņā optimālu līmeni.

Kad dalībvalstis nosaka šīs prasības, tās var nošķirt jaunas ēkas un jau esošas ēkas, kā arī dažādu ēku kategorijas.

Šajās prasībās ņem vērā vispārējos iekšējā mikroklimata nosacījumus, lai novērstu tādu varbūtēju negatīvu ietekmi kā, piemēram, nepietiekama ventilācija, kā arī vietējos nosacījumus, projektēto funkciju un ēkas vecumu.

No dalībvalsts neprasa, lai tā noteiktu minimālās energoefektivitātes prasības, kas nav rentablas aplēstā kalpošanas laikā.

Šīs minimālās energoefektivitātes prasības pārskata regulāros laikposmos, kas nav ilgāki par pieciem gadiem, un vajadzības gadījumā tās atjaunina, lai ņemtu vērā tehnikas attīstību būvniecības nozarē.

2. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nenoteikt vai nepiemērot 1. punktā minētās prasības šādām ēku kategorijām:

- a) ēkas, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ, tiktāl, cik konkrētu minimālo energoefektivitātes prasību izpilde nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu;
- b) ēkas, kas kalpo par kulta vietām un ko izmanto reliģiskām darbībām;
- c) pagaidu celtnes, ko izmanto ne ilgāk kā divus gadus, ražošanas vietas, darbnīcas un lauksaimniecības ēkas, kas nav dzīvojamās ēkas, ar zemu enerģijas pieprasījumu un nedzīvojamās lauksaimniecības ēkas, ko izmanto kādā nozarē, kuru aptver valsts nozaru nolīgums energoefektivitātes jomā;
- d) dzīvojamās ēkas, ko izmanto vai paredzēts izmantot vai nu mazāk par četriem mēnešiem gadā, vai arī, alternatīvi, izmantot uz ierobežotu laiku katru gadu un ar paredzamo energopatēriņu, kas ir mazāks nekā 25 % no energopatēriņa, kurš būtu vajadzīgs visa gada izmantojuma laikā;
- e) brīvi stāvošas ēkas ar kopējo izmantojamo platību, kas ir mazāka nekā 50 m².

▼B*5. pants***Izmaksu ziņā optimāla minimālo energoefektivitātes prasību līmeņa aprēķināšana**

1. Komisija, izmantojot deleģētus tiesību aktus saskaņā ar 23., 24. un 25. pantu, līdz 2011. gada 30. jūnijam izstrādā salīdzinošās metodoloģijas sistēmu izmaksu ziņā optimāla līmeņa aprēķināšanai attiecībā uz ēkām un būves elementiem piemērojamām minimālajām energoefektivitātes prasībām.

Salīdzinošās metodoloģijas sistēmu izstrādā saskaņā ar III pielikumu, un tajā ir noteikta atšķirība starp jaunām un esošajām ēkām, kā arī starp dažādām ēku kategorijām.

2. Dalībvalstis aprēķina izmaksu ziņā optimālu minimālo energoefektivitātes prasību līmeni, izmantojot salīdzinošās metodoloģijas sistēmu, kas izstrādāta saskaņā ar 1. punktu, un attiecīgos parametrus, piemēram, klimatiskos apstākļus un praktiskas iespējas piekļūt enerģijas infrastruktūrai, un salīdzina šāda veiktā aprēķina rezultātus ar spēkā esošajām minimālajām energoefektivitātes prasībām.

Dalībvalstis ziņo Komisijai par visiem ievades datiem un pieņēmumiem, kas tika izmantoti minētajiem aprēķiniem, kā arī par šo aprēķinu rezultātiem. Šādu ziņojumu var ietvert energoefektivitātes rīcības plānos, kuri minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā. Dalībvalstis iesniedz Komisijai šādus ziņojumus regulāros laikposmos, kas nav ilgāki par pieciem gadiem. Pirmo ziņojumu iesniedz līdz 2012. gada 30. jūnijam.

3. Ja saskaņā ar 2. punktu veiktās salīdzināšanas rezultāts parāda, ka spēkā esošās minimālās energoefektivitātes prasības ir ar būtiski zemāku energoefektivitātes līmeni nekā izmaksu ziņā optimālas minimālās energoefektivitātes prasības, attiecīgā dalībvalsts rakstveidā pamato Komisijai šo atšķirību 2. punktā minētajā ziņojumā, pievienojot, ciktāl šāda atšķirība nav pamatojama, plānu, kurā norādīti atbilstīgie pasākumi, lai šo atšķirību būtiski samazinātu līdz nākamajam energoefektivitātes prasību pārskatam, kā minēts 4. panta 1. punktā.

4. Komisija publicē ziņojumu par dalībvalstu progresu attiecībā uz to, cik lielā mērā tās sasniegušas izmaksu ziņā optimālu minimālo energoefektivitātes prasību līmeni.

▼M1*6. pants***Jaunas ēkas**

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jaunas ēkas atbilst minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 4. pantu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka pirms jaunu ēku būvniecības sākšanas tiek ņemta vērā augstas efektivitātes alternatīvu sistēmu, ja tādas ir pieejamas, tehniskā, vides un ekonomiskā iespējamība.

▼B*7. pants***Esošās ēkas**

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad ēkās veic nozīmīgu atjaunošanu, ēkas vai tās atjaunotās daļas

▼B

energoefektivitāte tiktu uzlabota tā, lai varētu izpildīt minimālās energoefektivitātes prasības, kas noteiktas saskaņā ar 4. pantu, ciktāl tehniski, funkcionāli un ekonomiski tas ir iespējams.

Šīs prasības piemēro atjaunotajai ēkai vai ēkas daļai kopumā. Papildus vai kā alternatīvu prasības var piemērot atjaunotajiem būves elementiem.

Turklāt dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tad, ja modernizē vai nomaina būves elementu, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju energoefektivitāti, būves elementa energoefektivitāte atbilst minimālajām energoefektivitātes prasībām, ciktāl tas ir tehniski, funkcionāli un ekonomiski iespējams.

Dalībvalstis nosaka šīs minimālās energoefektivitātes prasības saskaņā ar 4. pantu.

▼M1

Attiecībā uz ēkām, kurās veic nozīmīgu atjaunošanu, dalībvalstis veicina augstas efektivitātes alternatīvu sistēmu izmantošanu, ciktāl tas ir tehniski, funkcionāli un ekonomiski iespējams, un pievēršas tādiem jautājumiem kā veselīgs telpu mikroklimats, ugunsdrošība un riski saistībā ar spēcīgu seismisko aktivitāti.

*8. pants***Ēkas inženiertehniskās sistēmas, elektromobilitāte un viedgatavības indikators**

1. Lai varētu uzlabot ēkas inženiertehniskās sistēmas enerģijas izmantošanu, dalībvalstis nosaka sistēmas prasības attiecībā uz vispārējo energoefektivitāti, pareizu uzstādīšanu un pienācīgiem izmēriem, regulējumu un kontroli esošajās ēkās ierīkotajām inženiertehniskajām sistēmām. Dalībvalstis var arī piemērot šīs sistēmas prasības jaunām ēkām.

Sistēmas prasības nosaka jaunām, nomainītām un modernizētām ēku inženiertehniskajām sistēmām, un tās piemēro, ciktāl tas ir tehniski, ekonomiski un funkcionāli iespējams.

Dalībvalstis prasa, lai jaunas ēkas, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams, tiktu aprīkotas ar pašregulējošām ierīcēm temperatūras atsevišķai regulēšanai katrā istabā vai, ja tas ir pamatoti, noteiktā apsildītā ēkas daļas zonā. Esošajās ēkās šādas pašregulējošas ierīces prasa ierīkot tad, kad tiek nomainīti siltumģeneratori, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams.

2. Attiecībā uz jaunām nedzīvojamām ēkām un nedzīvojamām ēkām, kurās veic nozīmīgu atjaunošanu, ar vairāk nekā desmit stāvvietām, dalībvalstis nodrošina, ka tiek ierīkots vismaz viens uzlādes punkts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/94/ES ⁽¹⁾ nozīmē un kabeļkanālu infrastruktūra, t. i., elektrības kabeļiem paredzēti kanāli, vismaz katrai piektajai stāvvietai, lai vēlākā stadijā būtu iespējams ierīkot elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktus, ja:

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/94/ES (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu (OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.).

▼ **M1**

- a) automašīnu stāvvietas atrodas ēkas iekšienē un – nozīmīgas atjaunošanas gadījumā – atjaunošanas pasākumi ietver automašīnu stāvvietas vai ēkas elektroinfrastruktūru; vai
- b) automašīnu stāvvietas atrodas fiziski blakus ēkai un – nozīmīgas atjaunošanas gadījumā – atjaunošanas pasākumi ietver automašīnu stāvvietas vai automašīnu stāvvietu elektroinfrastruktūru.

Komisija līdz 2023. gada 1. janvārim ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par Savienības ēku politikas potenciālo ieguldījumu elektromobilitātes veicināšanā un vajadzības gadījumā ierosina pasākumus šajā sakarā.

3. Līdz 2025. gada 1. janvārim dalībvalstis nosaka prasības par uzlādes punktu minimālo skaitu, kas jāierīko visās nedzīvojamās ēkās, kurās ir vairāk nekā divdesmit stāvvietu.

4. Dalībvalstis var nolemt 2. un 3. punktā minētās prasības nenoteikt vai nepiemērot ēkām, kas ir mazo un vidējo uzņēmumu, kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK ⁽¹⁾ pielikuma I sadaļā, īpašumā un lietošanā.

5. Attiecībā uz jaunām dzīvojamām ēkām un dzīvojamām ēkām, kurās veic nozīmīgu atjaunošanu, ar vairāk nekā desmit stāvvietām, dalībvalstis nodrošina, ka katrai stāvvietai tiek ierīkota kabeļkanālu infrastruktūra, t. i., elektrības kabeļiem paredzēti kanāli, lai vēlākā stadijā būtu iespējams ierīkot elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktus, ja:

- a) automašīnu stāvvietas atrodas ēkas iekšienē un – nozīmīgas atjaunošanas gadījumā – atjaunošanas pasākumi ietver automašīnu stāvvietas vai ēkas elektroinfrastruktūru; vai
- b) automašīnu stāvvietas atrodas fiziski blakus ēkai un – nozīmīgas atjaunošanas gadījumā – atjaunošanas pasākumi ietver automašīnu stāvvietas vai automašīnu stāvvietu elektroinfrastruktūru.

6. Dalībvalstis var nolemt nepiemērot 2., 3. un 5. punktu konkrētām ēku kategorijām, ja:

- a) attiecībā uz 2. un 5. punktu – būvatļaujas pieteikumi vai līdzvērtīgi pieteikumi ir iesniegti līdz 2021. gada 10. martam;
- b) vajadzīgā kabeļkanālu infrastruktūra būtu atkarīga no izolētām mikrosistēmām vai ēkas atrodas tālākajos reģionos LESD 349. panta nozīmē, ja tā rezultātā rastos būtiskas problēmas vietējās enerģosistēmas darbībai un tiktu apdraudēta vietējā tīkla stabilitāte;
- c) uzlādes punktu un kabeļkanālu ierīkošanas izmaksas pārsniedz 7 % no ēkas nozīmīgās atjaunošanas kopējām izmaksām;

⁽¹⁾ Komisijas Ieteikums (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

▼ M1

d) uz publisku ēku jau attiecas līdzīgas prasības saskaņā ar Direktīvas 2014/94/ES transponēšanu.

7. Dalībvalstis paredz pasākumus nolūkā vienkāršot uzlādes punktu ierīkošanu jaunās un esošās dzīvojamās un nedzīvojamās ēkās un novērst iespējamus regulatīvos šķēršļus, ieskaitot atļauju izdošanas un apstiprināšanas procedūras, neskarot dalībvalstu tiesību aktus īpašuma un īres jomā.

8. Dalībvalstis apsver to, vai attiecībā uz ēkām, nemotorizēto un zaļo mobilitāti un pilsētplānošanu ir vajadzīga saskaņota politika.

9. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja tiek uzstādīta, nomainīta vai modernizēta ēkas inženiertehniskā sistēma, tiek novērtēta mainītās daļas un, ja vajadzīgs, visas mainītās sistēmas kopējā energoefektivitāte. Rezultātus dokumentē un dara zināmus ēkas īpašniekam, lai tie arī turpmāk būtu pieejami un tos var izmantot, lai verificētu atbilstību minimālajām prasībām, kas noteiktas, ievērojot šā panta 1. punktu, un lai izdotu energoefektivitātes sertifikātus. Neskarot 12. pantu, dalībvalstis nolemj, vai prasīt jauna energoefektivitātes sertifikāta izdošanu.

10. Komisija līdz 2019. gada 31. decembrim saskaņā ar 23. pantu pieņem deleģētu aktu, ar ko papildina šo direktīvu, izveidojot fakultatīvu vienotu Savienības sistēmu, ar kuru vērtē ēku viedgatavību. Vērtēšana balstās uz novērtējumu par to, kā ēka vai ēkas daļa spēj pielāgot savu ekspluatāciju iemītnieka vajadzībām un tīklam un uzlabot savu energoefektivitāti un vispārējo sniegumu.

Saskaņā ar Ia pielikumu fakultatīvā vienotā Savienības sistēma, ar kuru vērtē ēku viedgatavību:

a) nosaka viedgatavības indikatora definīciju; un

b) nosaka metodoloģiju, ar ko tas jāaprēķina.

11. Komisija līdz 2019. gada 31. decembrim un pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām pieņem īstenošanas aktu, kurā sīki nosaka tehnisko kārtību, kā efektīvi īstenot šā panta 10. punktā minēto sistēmu, tostarp neformālās testēšanas posma grafiku valstu līmenī, un precizē, kādā veidā sistēma papildina 11. pantā minētos energoefektivitātes sertifikātus.

Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 26. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

▼ B*9. pants***Gandrīz nulles enerģijas ēkas**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka:

a) līdz 2020. gada 31. decembrim visas jaunās ēkas ir gandrīz nulles enerģijas ēkas; un

▼ B

- b) pēc 2018. gada 31. decembra jaunās ēkās, kurās atrodas valsts iestādes un kuru īpašnieces ir valsts iestādes, ir gandrīz nulles enerģijas ēkas.

Dalībvalstis izstrādā valsts plānus, ar kuriem paredz palielināt gandrīz nulles enerģijas ēku skaitu. Minētie valsts plāni var ietvert mērķus, kas var atšķirties atbilstīgi ēkas kategorijai.

2. Turklāt dalībvalstis, ņemot vērā valsts sektora labo piemēru, izstrādā politikas jomas un pieņem pasākumus, piemēram, mērķu noteikšanu, lai veicinātu, ka ēkas atjaunojot pārveido par gandrīz nulles enerģijas ēkām, un par to ziņo Komisijai savos valsts plānos, kas minēti 1. punktā.

3. Valsts plānos, *inter alia*, ietver šādus elementus:

- a) dalībvalsts sīku aprakstu par to, kā ir praktiski pielietota gandrīz nulles enerģijas ēku definīcija, atspoguļojot savus valsts, reģionālos vai vietējos apstākļus un iekļaujot skaitlisku norādi uz primārās enerģijas izmantojumu, izsakot to kWh/m² gadā. Primārās enerģijas faktoru, ko izmanto primārās enerģijas izmantojuma noteikšanai, pamatā var būt valsts vai reģionālās vidējās gada vērtības, un tajos var ņemt vērā attiecīgus Eiropas standartus;

- b) starpposma mērķus, lai uzlabotu jaunu ēku energoefektivitāti laikā līdz 2015. gadam, nolūkā sagatavot 1. punkta īstenošanu;

- c) informāciju par politikas jomām un finansiāliem vai citiem pasākumiem, kuri pieņemti saistībā ar 1. un 2. punktu, lai veicinātu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu, tostarp detalizētu aprakstu par valstī spēkā esošām prasībām un pasākumiem attiecībā uz atjaunojamo enerģijas avotu izmantojumu jaunās ēkās un esošās ēkās, kuras tiek nozīmīgi atjaunotas, kā noteikts Direktīvas 2009/28/EK 13. panta 4. punktā un šīs direktīvas 6. un 7. pantā.

4. Komisija novērtē 1. punktā minētos valsts plānus, jo īpaši dalībvalsts paredzēto pasākumu atbilstību šīs direktīvas mērķiem. Komisija, pienācīgi ņemot vērā subsidiaritātes principu, var lūgt konkrētu sīkāku informāciju par 1., 2. un 3. punktā minētajām prasībām. Minētajā gadījumā attiecīgā dalībvalsts iesniedz lūgto informāciju vai deviņos mēnešos pēc Komisijas lūguma ierosina grozījumus. Komisija pēc tam, kad ir veikusi novērtējumu, var sniegt ieteikumu.

5. Komisija līdz 2012. gada 31. decembrim, un pēc tam – ik pēc trīs gadiem, publicē ziņojumu par dalībvalstu progresu attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu. Pamatojoties uz minēto ziņojumu, Komisija izstrādā rīcības plānu un vajadzības gadījumā ierosina veikt pasākumus, lai palielinātu šādu ēku skaitu, un veicina labākās pieredzes apmaiņu par to, kā esošās ēkas rentabli pārveidot gandrīz nulles enerģijas ēkās.

▼B

6. Dalībvalstis var nolemt nepiemērot 1. punkta a) un b) apakšpunktā izklāstītās prasības konkrētos un pamatotos gadījumos, ja izmaksu un ieguvumu analīze attiecībā uz ēkas kalpošanas laiku norāda uz zaudējumiem. Dalībvalstis informē Komisiju par attiecīgā tiesiskā regulējuma principiem.

*10. pants***Finansiālie stimuli un tirgus šķēršļi**

1. Dalībvalstis, ņemot vērā, cik svarīgi ir nodrošināt piemērotu finansējumu un citus instrumentus, ar ko sekmē ēku energoefektivitāti un pāreju uz gandrīz nulles enerģijas ēkām, veic atbilstīgus pasākumus, lai izskatītu, kādi būtu attiecīgas valsts apstākļiem vispiemērotākie instrumenti.

2. Dalībvalstis līdz 2011. gada 30. jūnijam izveido sarakstu ar pastāvošiem un, attiecīgā gadījumā, ierosinātiem pasākumiem un instrumentiem, tostarp finansiāliem, kas nav šajā direktīvā prasītie pasākumi un instrumenti un kas veicina šīs direktīvas mērķu sasniegšanu.

Dalībvalstis atjaunina šo sarakstu reizi trijos gados. Dalībvalstis dara zināmus šos sarakstus Komisijai un var to darīt, sarakstus iekļaujot energoefektivitātes rīcības plānos, kas minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā.

3. Komisija izskata 2. punktā minēto uzskaitīto pastāvošo un ierosināto pasākumu efektivitāti, kā arī attiecīgus Savienības instrumentus šīs direktīvas īstenošanas atbalstam. Pamatojoties uz minētās izskatīšanas rezultātiem un pienācīgi ņemot vērā subsidiaritātes principu, Komisija var sniegt padomus vai ieteikumus attiecībā uz konkrētām valsts shēmām un koordināciju ar Savienību un starptautiskām finanšu iestādēm. Komisija var iekļaut šo izskatīšanu un iespējamus padomus vai ieteikumus tās ziņojumā par valsts energoefektivitātes plāniem, kas minēts Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 5. punktā.

4. Komisija vajadzības gadījumā pēc dalībvalstu lūguma palīdz tām izstrādāt valsts vai reģionālas finansiāla atbalsta programmas ar mērķi palielināt ēku, īpaši esošo ēku, energoefektivitāti, atbalstot labākās pieredzes apmaiņu starp atbildīgajām valsts vai reģionālām iestādēm vai struktūrām.

5. Lai uzlabotu finansējumu šīs direktīvas īstenošanas atbalstam un pienācīgi ņemtu vērā subsidiaritātes principu, Komisija, vēlams līdz 2011. gadam, iesniedz analīzi, konkrēti, par to, kāda ir:

a) struktūrfondu un pamatprogrammu, kas bija izmantotas ēku, īpaši mājokļu, energoefektivitātes paaugstināšanai, lietderība, līmeņa piemērotība un faktiski izlietotais apjoms;

b) EIB un citu publisku finanšu iestāžu izmantoto fondu lietderība;

▼B

- c) Savienības un valsts finansējuma koordinācija un citi atbalsta veidi, ar ko var sekmēt ieguldījumus energoefektivitātes jomā, un šādu fondu piemērotība Savienības mērķu sasniegšanai.

Pamatojoties uz minēto analīzi un saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, Komisija pēc tam, ja uzskata par atbilstīgu, var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumus attiecībā uz Savienības instrumentiem.

▼M1

6. Dalībvalstis savus finansiālos pasākumus, kas paredzēti, lai, atjaunojot ēkas, uzlabotu energoefektivitāti, sasaista ar plānotajiem vai panāktajiem enerģijas ietaupījumiem, kā noteikts pēc viena vai vairākiem no šādiem kritērijiem:

- a) atjaunošanā izmantotā aprīkojuma vai materiālu energoefektivitāte; šādā gadījumā atjaunošanā izmantotais aprīkojums vai materiāls jāuzstāda uzstādītājam ar attiecīgu sertifikācijas vai kvalifikācijas līmeni;
- b) standarta vērtības ēku enerģijas ietaupījumu aprēķināšanai;
- c) uzlabojums, kas panākts ar šādu atjaunošanu, salīdzinot energoefektivitātes sertifikātus, kas izdoti pirms un pēc atjaunošanas;
- d) energoaudita rezultāti;
- e) citas tādas attiecīgas, pārredzamas un samērīgas metodes rezultāti, kura parāda energoefektivitātes uzlabojumu.

6.a Energoefektivitātes sertifikātu datubāzes ļauj vākt datus par tajās iekļauto ēku uzskaitīto vai aprēķināto enerģijas patēriņu, tostarp vismaz publiskām ēkām, par kurām energoefektivitātes sertifikāts, kā minēts 13. pantā, ir izsniegts saskaņā ar 12. pantu.

6.b Statistikas un pētniecības nolūkos un ēkas īpašniekam pēc pieprasījuma dara pieejamus vismaz apkopotus anonimizētus datus, kas atbilst Savienības un valstu datu aizsardzības prasībām.

▼B

7. Šīs direktīvas noteikumi neliedz dalībvalstīm sniegt stimulus jaunu ēku būvniecībai, ēku renovācijai vai būvju elementiem, kuru energoefektivitātes līmenis ir augstāks par izmaksu ziņā optimālu līmeni.

*11. pants***Energoefektivitātes sertifikāti**

1. Dalībvalstis nosaka vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu ēku energoefektivitātes sertificēšanas sistēmu. Energoefektivitātes sertifikātā ir norādes uz ēkas energoefektivitāti un tādām atsaucēs vērtībām kā minimālās energoefektivitātes prasības, lai ēkas vai ēkas daļu īpašniekiem vai īrniekiem būtu iespēja salīdzināt un novērtēt tās energoefektivitāti.

▼B

Energoefektivitātes sertifikātā var iekļaut papildinformāciju, piemēram, par nedzīvojamo ēku energopatēriņu gada laikā un par atjaunojamo enerģijas avotu procentuālo daudzumu no kopējā energopatēriņa.

2. Energoefektivitātes sertifikātā iekļauj darbības ieteikumus, lai izmaksu ziņā optimālā vai rentablā veidā uzlabotu ēkas vai ēkas daļas energoefektivitāti, izņemot gadījumus, kad nav pamatotu iespēju veikt vēl lielākus uzlabojumus salīdzinājumā ar spēkā esošajām energoefektivitātes prasībām.

Energoefektivitātes sertifikātā ietvertie ieteikumi attiecas uz:

a) pasākumiem saistībā ar norobežojošo konstrukciju vai ēku inženiertehniskās(-o) sistēmas(-u) būtisku atjaunošanu; un

b) pasākumiem ēkas atsevišķiem elementiem neatkarīgi no tā, vai ir veikta norobežojošo konstrukciju vai ēku inženiertehniskās sistēmas(-u) būtiska atjaunošana.

3. Energoefektivitātes sertifikātā ietvertie ieteikumi ir tehniski iespējami konkrētai ēkai, un tajos var iekļaut aplēsi par atmaksāšanas laikiem vai izmaksu un ieguvumu attiecību ēkas kalpošanas laikā.

4. Energoefektivitātes sertifikātā sniedz norādi par to, vai ēkas īpašnieks vai īrnieks var saņemt precīzāku informāciju, tostarp par energoefektivitātes sertifikātā sniegto ieteikumu rentabilitāti. Rentabilitātes novērtējuma pamatā ir standarta apstākļu kopums, piemēram, enerģijas ietaupījumi un enerģijas cenas, kā arī provizoriska izmaksu prognoze. Turklāt tajā ietver informāciju par pasākumiem, kuri jāveic, lai īstenotu ieteikumus. Īpašniekam vai īrniekam var sniegt arī citu attiecīgu informāciju, piemēram, par energoauditiem vai finansiāliem vai citiem stimuliem un par finansēšanas iespējām.

5. Ievērojot valsts noteikumus, dalībvalstis mudina valsts iestādes ņemt vērā to vadošo lomu ēku energoefektivitātes jomā, *inter alia*, īstenojot ieteikumus, kas minēti energoefektivitātes sertifikātā, kurš izdots par tām piederošām ēkām sertifikāta derīguma termiņa laikā.

6. Ēkas daļu sertificēšanā var izmantot:

a) kopīgu sertificējumu ēkai kopumā; vai

b) novērtējumu kādai citai līdzvērtīgai ēkas daļai ar tādām pašām iezīmēm enerģētikas jomā tajā pašā ēkā.

7. Vienģimenes māju sertificēšanas pamatā var būt tādu citu līdzvērtīgu ēku novērtējums, kurām ir līdzīgs projekts un platība un līdzīgi faktiskie energoefektivitātes rādītāji, ja šādu atbilstību var garantēt eksperts, kas izdod energoefektivitātes sertifikātu.

▼B

8. Energoefektivitātes sertifikāta derīguma termiņš nepārsniedz 10 gadus.

9. Komisija līdz 2011. gadam, apspriežoties ar attiecīgo nozaru pārstāvjiem, pieņem brīvprātīgu, vienotu Eiropas Savienības sertifikācijas sistēmu nedzīvojamo ēku energoefektivitātes sertifikācijai. Minēto pasākumu pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto konsultāciju procedūru. Dalībvalstis tiek mudinātas atzīt vai izmantot šo sistēmu vai tās daļu, to pielāgojot valsts apstākļiem.

*12. pants***Energoefektivitātes sertifikātu izsniegšana**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka energoefektivitātes sertifikātu izsniedz:

- a) ēkām vai ēkas daļām, kuras ir uzbūvētas, pārdotas vai izīrētas jaunam īrniekam; un
- b) ēkām, kurās kopējo izmantojamo platību, kas pārsniedz 500 m², izmanto valsts iestāde un kuras ir sabiedrības bieži apmeklētas. 2015. gada 9. jūlijā šo 500 m² robežvērtību samazina līdz 250 m².

Prasību izdot energoefektivitātes sertifikātu nepiemēro, ja attiecībā uz ēku vai ēkas daļu ir pieejams un ir spēkā sertifikāts, kas izdots saskaņā vai nu ar Direktīvu 2002/91/EK, vai arī ar šo direktīvu.

2. Dalībvalstis pieprasa, lai tad, kad tiek celta, pārdota vai izīrēta kāda ēka vai ēkas daļa, energoefektivitātes sertifikātu vai tā kopiju parāda iespējamajam jaunajam īrniekam vai pircējam un nodod attiecīgajam pircējam vai jaunajam īrniekam.

3. Ja ēku pārdod vai izīrē, pirms tā ir uzcelta, dalībvalstis var prasīt, lai pārdevējs sniedz ēkas gaidāmās energoefektivitātes novērtējumu, atkāpjoties no 1. un 2. punkta; tādā gadījumā energoefektivitātes sertifikātu izdod vēlākais tad, kad ēka ir uzcelta.

4. Dalībvalstis pieprasa, lai tad, kad:

— ēkas, kurām ir energoefektivitātes sertifikāts,

— ēkas daļas ēkā, kam ir energoefektivitātes sertifikāts, un

— ēkas daļas, kam ir energoefektivitātes sertifikāts,

pieāvā pārdot vai izīrēt komerciālos plašsaziņas līdzekļos ievietotos sludinājumos, tajos tiktu norādīts energoefektivitātes sertifikātā iekļautais energoefektivitātes rādītājs.

5. Šā panta noteikumus īsteno saskaņā ar piemērojamiem valsts noteikumiem par kopīgām īpašumtiesībām vai kopīpašumu.

▼B

6. Dalībvalstis var neattiecināt šā panta 1., 2., 4. un 5. punktu uz 4. panta 2. punktā minētajām ēku kategorijām.
7. Par energoefektivitātes sertifikātu iespējamo ietekmi saistībā ar tiesvedību, ja tāda ir, lemj saskaņā ar valsts noteikumiem.

*13. pants***Energoefektivitātes sertifikātu izvietošana**

1. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka ēkā ar kopējo izmantojamo platību, kura pārsniedz 500 m², par ko ir izdots energoefektivitātes sertifikāts saskaņā ar 12. panta 1. punktu un kur atrodas valsts iestādes, un kas ir sabiedrības bieži apmeklēta ēka, redzamā vietā tiktu novietots energoefektivitātes sertifikāts.

2015. gada 19. jūlijā šo 500 m² robežvērtību samazina līdz 250 m².

2. Dalībvalstis pieprasa, lai gadījumā, ja tādu ēku, kuras kopējā izmantojamā platība pārsniedz 500 m² un par kuru izsniegts energoefektivitātes sertifikāts saskaņā ar 12. panta 1. punktu, bieži apmeklē sabiedrība, energoefektivitātes sertifikātu novieto sabiedrībai skaidri redzamā vietā.
3. Šā panta noteikumi neietver pienākumu novietot redzamā vietā energoefektivitātes sertifikātā iekļautos ieteikumus.

▼M1*14. pants***Apkures sistēmu inspicēšana**

1. Dalībvalstis nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai ieviestu regulāras inspekcijas apkures sistēmu vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmu ar lietderīgo nominālo jaudu virs 70 kW pieejamajām daļām, piemēram, siltumģenerators, vadības sistēma un cirkulācijas sūkņi (sūkņi), ko izmanto ēku apkurei. Inspicēšanas gaitā novērtē siltumģenerators efektivitāti un lielumu salīdzinājumā ar ēkas apkures vajadzībām un vajadzības gadījumā apsver apkures sistēmas vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmas iespējas optimizēt tās sniegumu tipiskos vai vidējos ekspluatācijas apstākļos.

Ja pēc inspicēšanas, kas veikta, ievērojot šo punktu, nav izdarītas izmaiņas apkures sistēmā vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmā, vai ēkas apkures vajadzībās, dalībvalstis var izvēlēties neprasīt, lai tiktu atkārtoti novērtēts siltumģenerators lielums.

2. Ēkas inženiertehniskās sistēmas, uz kurām skaidri attiecas atrunāts energoefektivitātes kritērijs vai līgumiska vienošanās, kurā norādīts atrunāts energoefektivitātes līmeņa uzlabojums, piemēram, energoefektivitātes līgums, vai kuras pārvalda pakalpojumu sabiedrība vai tīkla operators un tādējādi energoefektivitātes uzraudzības pasākumus tām veic

▼ M1

sistēmas pusē, atbrīvo no 1. punktā noteiktajām prasībām, ar noteikumu, ka šādas pieejas kopējā ietekme ir līdzvērtīga tai, kas izriet no 1. punkta.

3. Kā alternatīvu 1. punktam un ja kopējā ietekme ir līdzvērtīga tai, kas izriet no 1. punkta, dalībvalstis var izvēlēties veikt pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka lietotājiem tiek sniegtas konsultācijas par siltumģeneratoru nomaiņu, citām izmaiņām apkures sistēmā vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmā un alternatīviem risinājumiem, lai novērtētu minēto sistēmu efektivitāti un piemēroto lielumu.

Pirms piemērot šā punkta pirmajā daļā minētos alternatīvos pasākumus, katra dalībvalsts, iesniedzot Komisijai ziņojumu, dokumentē minēto pasākumu ietekmes līdzvērtīgumu 1. punktā minēto pasākumu ietekmei.

▼ M2

Šādu ziņojumu iesniedz Komisijai kā daļu no dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas minēti Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā.

▼ M1

4. Dalībvalstis nosaka prasības, ar kurām nodrošina, ka tad, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams, nedzīvojamās ēkas, kuru lietderīgā nominālā apkures sistēmu vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmu jauda pārsniedz 290 kW, līdz 2025. gadam tiek aprīkotas ar ēku automatizācijas un vadības sistēmām.

Ēku automatizācijas un vadības sistēmas spēj:

- a) pastāvīgi uzraudzīt, reģistrēt, analizēt un dot iespējas koriģēt enerģijas izmantošanu;
- b) salīdzinoši novērtēt ēkas energoefektivitāti, atklāt ēkas inženiertehnisko sistēmu efektivitātes zudumus un informēt par ēku atbildīgo personu vai ēkas inženiertehnisko sistēmu apsaimniekotāju par energoefektivitātes uzlabošanas iespējām; un
- c) nodrošināt komunikāciju ar pieslēgtajām ēkas inženiertehniskajām sistēmām un citām ierīcēm ēkas iekšienē un būt sadarbīgas ar ēkas inženiertehniskajām sistēmām neatkarīgi no autortehnoloģiju, ierīču un ražotāju dažādības.

5. Dalībvalstis var noteikt prasības, ar ko nodrošina, ka dzīvojamās ēkas ir aprīkotas ar:

- a) nepārtrauktu elektronisku uzraudzības funkciju, kas mēra sistēmu efektivitāti un informē ēkas īpašniekus vai apsaimniekotājus, ja tā ir ievērojami mazinājusies un ja ir vajadzīga sistēmas apkope; un
- b) efektīvas vadības funkcijām, kas nodrošina enerģijas optimālu ražošanu, sadali, uzglabāšanu un izmantošanu.

6. Ēkas, kas atbilst 4. vai 5. punktam, atbrīvo no 1. punktā noteiktajām prasībām.

▼ **M1***15. pants***Gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšana**

1. Dalībvalstis nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai ieviestu regulāras inspekcijas gaisa kondicionēšanas sistēmu vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu ar lietderīgo nominālo jaudu virs 70 kW pieejamajām daļām. Inspicēšanas gaitā novērtē gaisa kondicionēšanas sistēmas efektivitāti un lielumu salīdzinājumā ar ēkas dzesēšanas vajadzībām un vajadzības gadījumā apsver gaisa kondicionēšanas sistēmas vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmas iespējas optimizēt tās sniegumu tipiskos vai vidējos ekspluatācijas apstākļos.

Ja pēc inspicēšanas, kas veikta, ievērojot šo punktu, nav izdarītas izmaiņas gaisa kondicionēšanas sistēmā vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmā, vai ēkas dzesēšanas vajadzībās, dalībvalstis var izvēlēties neprasīt, lai tiktu atkārtoti novērtēts gaisa kondicionēšanas sistēmas lielums.

Dalībvalstis, kuras uztur stingrākas prasības, ievērojot 1. panta 3. punktu, ir atbrīvotas no pienākuma tās paziņot Komisijai.

2. Ēkas inženiertehniskās sistēmas, uz kurām skaidri attiecas atrunāts energoefektivitātes kritērijs vai līgumiska vienošanās, kurā norādīts atrunāts energoefektivitātes līmeņa uzlabojums, piemēram, energoefektivitātes līgums, vai kuras pārvalda pakalpojumu sabiedrība vai tīkla operators un tādējādi energoefektivitātes uzraudzības pasākumus tām veic sistēmas pusē, atbrīvo no 1. punktā noteiktajām prasībām, ar noteikumu, ka šādas pieejas kopējā ietekme ir līdzvērtīga tai, kas izriet no 1. punkta.

3. Kā alternatīvu 1. punktam un ja kopējā ietekme ir līdzvērtīga tai, kas izriet no 1. punkta, dalībvalstis var izvēlēties veikt pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka lietotājiem tiek sniegtas konsultācijas par gaisa kondicionēšanas sistēmu vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu nomaiņu, citām izmaiņām gaisa kondicionēšanas sistēmā vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmā un alternatīviem risinājumiem, lai novērtētu minēto sistēmu efektivitāti un piemēroto lielumu.

Pirms piemērot šā punkta pirmajā daļā minētos alternatīvos pasākumus, katra dalībvalsts, iesniedzot Komisijai ziņojumu, dokumentē minēto pasākumu ietekmes līdzvērtīgumu 1. punktā minēto pasākumu ietekmei.

▼ **M2**

Šādu ziņojumu iesniedz Komisijai kā daļu no dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas minēti Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā.

▼ **M1**

4. Dalībvalstis nosaka prasības, ar kurām nodrošina, ka tad, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams, nedzīvojamās ēkas, kuru lietderīgā nominālā gaisa kondicionēšanas sistēmu vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu jauda pārsniedz 290 kW, līdz 2025. gadam tiek aprīkotas ar ēku automatizācijas un vadības sistēmām.

▼ M1

Ēku automatizācijas un vadības sistēmas spēj:

- a) pastāvīgi uzraudzīt, reģistrēt, analizēt un dot iespējas koriģēt enerģijas izmantošanu;
- b) salīdzinoši novērtēt ēkas energoefektivitāti, atklāt ēkas inženiertehnisko sistēmu efektivitātes zudumus un informēt par ēku atbildīgo personu vai ēkas inženiertehnisko sistēmu apsaimniekotāju par energoefektivitātes uzlabošanas iespējām; un
- c) nodrošināt komunikāciju ar pieslēgtajām ēkas inženiertehniskajām sistēmām un citām ierīcēm ēkas iekšienē un būt sadarbīgas ar ēkas inženiertehniskajām sistēmām neatkarīgi no autortehnoloģiju, ierīču un ražotāju dažādības.

5. Dalībvalstis var noteikt prasības, ar ko nodrošina, ka dzīvojamās ēkas ir aprīkotas ar:

- a) nepārtrauktu elektronisku uzraudzības funkciju, kas mēra sistēmu efektivitāti un informē ēkas īpašniekus vai apsaimniekotājus, ja tā ir ievērojami mazinājusies un ja ir vajadzīga sistēmas apkope; un
- b) efektīvas vadības funkcijām, kas nodrošina enerģijas optimālu ražošanu, sadali, uzglabāšanu un izmantošanu.

6. Ēkas, kas atbilst 4. vai 5. punktam, atbrīvo no 1. punktā noteiktajām prasībām.

▼ B*16. pants***Ziņojumi par apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu**

1. Pēc katras apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmas inspicēšanas sniedz inspekcijas ziņojumu. Inspekcijas ziņojumā iekļauj rezultātus attiecībā uz inspicēšanu, kas veikta saskaņā ar 14. vai 15. pantu, un ziņojums ir arī ieteikumi par to, kā rentablā veidā uzlabot inspicētās sistēmas energoefektivitāti.

Ieteikumu pamatā var būt inspicētās sistēmas energoefektivitātes salīdzinājums ar vislabāko pieejamo iespējamo sistēmu, kā arī līdzīga tipa sistēmu, kuras visi būtiskie elementi atbilst tādai energoefektivitātes pakāpei, kādu paredz piemērojamie tiesību akti.

2. Inspekcijas ziņojumu nodod attiecīgās ēkas īpašniekam vai īrniekam.

*17. pants***Neatkarīgi eksperti**

Dalībvalstis nodrošina, lai ēku energoefektivitātes sertificēšanu, kā arī apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu veiktu neatkarīgi, kvalificēti un/vai akreditēti eksperti neatkarīgi no tā, vai viņi darbojas kā pašnodarbinātie vai arī viņus nodarbina publiskas struktūras vai privātuzņēmumi.

▼B

Ekspertus akreditē, ņemot vērā viņu kompetenci.

Dalībvalstis dara sabiedrībai pieejamu informāciju par apmācību un akreditācijām. Dalībvalstis nodrošina, ka publiski pieejami ir vai nu regulāri atjaunināti saraksti ar kvalificētiem un/vai akreditētiem ekspertiem, vai regulāri atjaunināti saraksti ar akreditētiem uzņēmumiem, kas piedāvā šādu ekspertu pakalpojumus.

*18. pants***Neatkarīga kontroles sistēma**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar II pielikumu ievieš neatkarīgas kontroles sistēmas, ko izmanto, lai pārbaudītu energoefektivitātes sertifikātus un ziņojumus par apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu. Dalībvalstis var izveidot atsevišķas sistēmas energoefektivitātes sertifikātu kontrolei un ziņojumu par apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu kontrolei.

2. Dalībvalstis var deleģēt pienākumus neatkarīgo kontroles sistēmu ieviešanai.

Ja dalībvalstis nolemj šādi rīkoties, tās nodrošina, lai neatkarīgās kontroles sistēmas tiktu ieviestas saskaņā ar II pielikumu.

3. Dalībvalstis pieprasa, lai energoefektivitātes sertifikātus un 1. punktā minētos inspekcijas ziņojumus pēc pieprasījuma darītu pieejamus kompetentajām iestādēm vai struktūrām.

▼M1*19. pants***Pārskatīšana**

Komisija, kam palīdz komiteja, kura izveidota saskaņā ar 26. pantu, pārskata šo direktīvu vēlākais līdz 2026. gada 1. janvārim, ņemot vērā tās piemērošanas laikā gūto pieredzi un panākumus, un vajadzības gadījumā sagatavo priekšlikumus.

Minētajā izvērtēšanā Komisija izskata, kā dalībvalstis Savienības ēku un energoefektivitātes politikā varētu piemērot integrētas rajonu vai apkaimju pieejas, vienlaikus nodrošinot, ka katra ēka atbilst minimālajām energoefektivitātes prasībām, piemēram, izmantojot vispārējas atjaunošanas shēmas, kas attiecas uz vairākām ēkām telpiskā kontekstā, nevis uz vienu ēku.

Komisija jo īpaši izvērtē vajadzību turpināt uzlabot energoefektivitātes sertifikātus saskaņā ar 11. pantu.

*19.a pants***Priekšizpēte**

Komisija līdz 2020. gadam veic priekšizpēti, precizējot iespējas un grafiku, lai ieviestu autonomu ventilācijas sistēmu inspicēšanu un fakultatīvu ēkas atjaunošanas pasi, kas papildina energoefektivitātes sertifikātus, nolūkā sniegt ceļvedi konkrētas ēkas ilgtermiņa, pakāpeniskai

▼ M1

atjaunošanai, kurš balstīts uz kvalitātes kritērijiem un energoauditu un kurā izklāstīti attiecīgi pasākumi un atjaunošanas pasākumi, kas varētu uzlabot energoefektivitāti.

▼ B*20. pants***Informācija**

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai informētu ēku vai ēkas daļu īpašniekus vai īrniekus par dažādām metodēm un praksi, kas kalpo energoefektivitātes palielināšanai.

▼ M1

2. Dalībvalstis jo īpaši sniedz informāciju ēku īpašniekiem vai īrniekiem par energoefektivitātes sertifikātiem, tostarp to nolūku un mērķiem, par rentabliem pasākumiem un vajadzības gadījumā par finanšu instrumentiem, kuru mērķis ir uzlabot ēku energoefektivitāti, un par fosilā kurināmā katlu aizstāšanu ar ilgtspējīgākām alternatīvām. Dalībvalstis sniedz informāciju, izmantojot pieejamus un pārredzamus konsultāciju rīkus, piemēram, konsultācijas par atjaunošanu un vienas pieturas aģentūras.

▼ B

Pēc dalībvalstu pieprasījuma Komisija, piemērojot 1. punktu un šā punkta pirmo daļu, palīdz dalībvalstīm organizēt informācijas kampaņas, kuras var ietvert Savienības programmās.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka par šīs direktīvas īstenošanu atbildīgajām personām ir pieejami attiecīgi norādījumi un apmācība. Šādi norādījumi un apmācība pastiprina energoefektivitātes uzlabošanas nozīmi un, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskos vai dzīvojamos rajonus, ļauj apsvērt optimālo energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu, atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas un centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas kombināciju.

4. Komisiju aicina pastāvīgi uzlabot savus informācijas dienestus, jo īpaši tīmekļa vietni, kurā ir izveidots iedzīvotājiem, speciālistiem un iestādēm paredzēts Eiropas portāls par ēku energoefektivitāti, tādējādi palīdzot dalībvalstīm attiecīgā informācijas un izglītošanas darbā. Tīmekļa vietnē dotajā informācijā varētu iekļaut saites uz attiecīgiem Eiropas Savienības un valsts, reģionāliem un vietējo pašvaldību tiesību aktiem, saites uz *EUROPA* tīmekļa vietnēm, kurās izklāstīti valstu energoefektivitātes rīcības plāni, saiknes uz pieejamiem finanšu instrumentiem, kā arī paraugprakses piemērus valsts, reģionālā un vietējā mērogā. Saistībā ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu Komisija turpina un pastiprina informācijas dienestus ar mērķi palīdzēt izmantot pieejamos fondus, nodrošinot palīdzību un informāciju ieinteresētajām personām, tostarp valsts, reģionālām un vietējām iestādēm, par to, kādas ir finansējuma iespējas, ņemot vērā jaunākās izmaiņas tiesiskajā regulējumā.

▼B*21. pants***Apspriedes**

Lai veicinātu šīs direktīvas efektīvu īstenošanu, vajadzības gadījumā dalībvalstis saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem apspriežas ar iesaistītajām personām, tostarp vietējām un reģionālām iestādēm. Šādas apspriedes ir īpaši svarīgas, lai piemērotu 9. un 20. pantu.

*22. pants***I pielikuma pielāgošana tehnikas attīstībai**

Komisija pielāgo I pielikuma 3. un 4. punktu tehnikas attīstībai, izmantojot deleģētus tiesību aktus saskaņā ar 23., 24. un 25. pantu.

▼M1*23. pants***Deleģēšanas īstenošana**

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 5., 8. un 22. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 9. jūlija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 5., 8. un 22. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 5., 8. vai 22. pantu pieņemtais deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

▼M1*26. pants***Komiteju procedūra**

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

▼B*27. pants***Sankcijas**

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts tiesību aktu pārkāpumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētajām sankcijām ir jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām. Dalībvalstis vēlākais līdz 2013. gada 9. janvārim par šādiem noteikumiem ziņo Komisijai un nekavējoties ziņo tai par jebkuriem turpmākiem grozījumiem, kas tos skar.

*28. pants***Transponēšana**

1. Dalībvalstis, vēlākais, līdz 2012. gada 9. jūlijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 2. līdz 18. panta, kā arī 20. un 27. panta prasības.

Dalībvalstis, vēlākais, no 2013. gada 9. janvāra piemēro minētos tiesību aktus tiktāl, ciktāl tie attiecas uz 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. un 27. pantu.

Šīs direktīvas 4., 5., 6., 7., 8., 14., 15. un 16. pantu tās piemēro vēlākais no 2013. gada 9. janvāra attiecībā uz ēkām, kurās atrodas valsts iestādes, un vēlākais no 2013. gada 9. jūlija attiecībā uz citām ēkām.

Tās var līdz 2015. gada 31. decembrim atlikt 12. panta 1. un 2. punkta piemērošanu atsevišķām ēkas daļām, kas ir izīrētas. Tomēr tāpēc neizdod mazāk sertifikātu, nekā tas būtu noticis, ja attiecīgajā dalībvalstī piemērotu Direktīvu 2002/91/EK.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos arī iekļauj norādi, ka atsaucē uz Direktīvu 2002/91/EK esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsaucē un kā formulējama minētā norāde.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

▼B*29. pants***Atceļšana**

Ar šo Direktīvu 2002/91/EK, kurā grozījumi izdarīti ar regulu, kas norādīta IV pielikuma A daļā, atceļ no 2012. gada 1. februāra, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem, kad tām IV pielikuma B daļā norādītās direktīvas jātransponē savos tiesību aktos un jāpiemēro.

Atsauces uz Direktīvu 2002/91/EK uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu V pielikumā.

*30. pants***Stāšanās spēkā**

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

*31. pants***Adresāti**

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

▼B*I PIELIKUMS***Kopējs vispārīgais regulējums ēku energoefektivitātes aprēķinam****(minēta 3. pantā)****▼M1**

1. Ēkas energoefektivitāti nosaka, pamatojoties uz aprēķināto vai faktisko enerģijas izmantošanu, un tā atspoguļo tipisko energopatēriņu telpu apkurei, telpu dzesēšanai, māsaimniecības karstā ūdens apgādei, ventilācijai, iebūvētam apgaismojumam un citām ēkas inženiertehniskām sistēmām.

Ēkas energoefektivitāti izsaka ar skaitlisku norādi par primārās enerģijas izmantošanu (kWh/(m²/gadā)) gan energoefektivitātes sertifikācijas vajadzībām, gan nolūkā izpildīt minimālās energoefektivitātes prasības. Ēkas energoefektivitātes noteikšanai izmantotā metodoloģija ir pārredzama un atvērta inovācijai.

Dalībvalstis savu valsts aprēķina metodoloģiju apraksta, ievērojot valstu pielikumus visaptverošajiem standartiem, proti, ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 un 52018-1, kas izstrādāti saskaņā ar Eiropas Standartizācijas komitejai (CEN) doto M/480 uzdevumu. Šis noteikums nav uzskatāms par minēto standartu juridisku kodifikāciju.

2. Telpu apkurei, telpu dzesēšanai, māsaimniecības karstā ūdens apgādei, ventilācijai, apgaismojumam un citām ēkas inženiertehniskajām sistēmām nepieciešamo enerģiju aprēķina tā, lai optimizētu veselības, telpu gaisa kvalitātes un komforta līmeņus, ko dalībvalstis noteikušas valsts vai reģionālā līmenī.

Primārās enerģijas aprēķina pamatā ir katra energonesēja primārās enerģijas faktori vai svēruma faktori, kā pamatā var būt valsts, reģionālās vai vietējās gada un, iespējams, arī sezonas vai mēneša svērtās vidējās vērtības vai cita specifiskāka informācija, kas darīta pieejama par atsevišķu centralizētu sistēmu.

Primārās enerģijas faktoros vai svēruma faktoros nosaka dalībvalstis. Izmantojot šos faktoros energoefektivitātes aprēķinā, dalībvalstis nodrošina, ka tiek panākta optimāla norobežojošo konstrukciju energoefektivitāte.

Aprēķinot primārās enerģijas faktoros nolūkā aprēķināt ēku energoefektivitāti, dalībvalstis var ņemt vērā enerģijas nesēja piegādātos atjaunojamos energoresursus un uz vietas iegūtus un izmantotus atjaunojamos energoresursus, ar noteikumu, ka to piemēro nediskriminējošā veidā.

- 2.a Lai izteiktu ēkas energoefektivitāti, dalībvalstis var noteikt papildu skaitliskus rādītājus par kopējo, neatjaunojamās un atjaunojamās primārās enerģijas izlietojumu un par radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju CO₂ ekvivalenta kilogramos (m²/gadā).

▼B

3. Metodoloģiju nosaka, ņemot vērā vismaz šādus aspektus:
 - a) šādi faktiskie ēkas siltuma rādītāji (tostarp tās iekšējās šķērssienu):
 - i) siltumvadītspēja;
 - ii) izolācija;
 - iii) pasīvā apkure;
 - iv) dzesēšanas elementi; un
 - v) termiskie tilti;

▼B

- b) apkures iekārtas un apgāde ar karsto ūdeni, tostarp to siltumizolācijas rādītāji;
- c) gaisa kondicionēšanas ierīces;
- d) dabīgā un mehāniskā ventilācija, kas var ietvert gaisnecaurlaidību;
- e) iebūvētās apgaismes iekārtas (galvenokārt sektorā, kurā ietilpst ēkas, kas nav dzīvojamās ēkas);
- f) ēkas projekts, atrašanās vieta un orientācija, tostarp āra klimats;
- g) pasīvas solārās sistēmas un aizsardzība pret sauli;
- h) telpu mikroklimatiskie nosacījumi, tostarp projektētie;
- i) iekšējās slodzes.

▼M1

4. Ņem vērā šādu aspektu pozitīvo ietekmi:

▼B

- a) vietējie saules iedarbības apstākļi, aktīvas solārās sistēmas un citas siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas sistēmas, kuru pamatā ir atjaunojamie enerģijas avoti;
 - b) elektroenerģija, kas iegūta koģenerācijas procesā;
 - c) centralizētas vai kopīgas apkures un dzesēšanas sistēmas;
 - d) dabiskais apgaismojums.
5. Piemērojot šo aprēķinu, ēkas būtu atbilstīgi jāklasificē šādās kategorijās:
- a) dažāda tipa viengimenes mājas;
 - b) daudzdzīvokļu mājas;
 - c) biroji;
 - d) izglītības iestāžu ēkas;
 - e) slimnīcas;
 - f) viesnīcas un restorāni;
 - g) sporta iestāžu ēkas;
 - h) vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumu ēkas;
 - i) citu tipu enerģijas patērētājas ēkas.

M1

IA PIELIKUMS

VIENOTA VISPĀRĒJA SISTĒMA, AR KO VĒRTĒ ĒKU VIEDGATAVĪBU

1. Komisija nosaka ēku viedgataavības indikatora definīciju un metodoloģiju, ar kuru tas jāaprēķina, lai novērtētu ēkas vai ēkas daļa spēju pielāgot savu ekspluatāciju iemītņieka vajadzībām un tīklam un uzlabot energoefektivitāti un vispārējo sniegumu.

Viedgataavības indikators aptver īpašības, kas saistītas ar lielākiem energoie-taupījumiem, salīdzinošo vērtēšanu un pielāgojamību, uzlabotu funkcionalitāti un iespējām, ko sniedz starpsavienotākas un viedākas ierīces.

Metodoloģijā ņem vērā tādus elementus kā, piemēram, viedskaitītājus, ēkas automatizācijas un vadības sistēmas, pašregulējošas ierīces iekštelpu gaisa temperatūras regulēšanai, iebūvētu sadzīves tehniku, uzlādes punktus elektro-transportlīdzekļiem, enerģijas uzglabāšanu un detalizētas funkcijas, un minēto elementu sadarbību, kā arī labvēlīgo ietekmi uz telpu mikroklimatu, ener-goefektivitāti, snieguma līmeņiem un elastības iespēju.

2. Metodoloģiju balsta uz trīs svarīgākajām funkcijām, kas attiecas uz ēku un tās inženiertehniskajām sistēmām:

- a) spēja uzturēt ēkas energoefektivitātes veiktspēju un darbību, šajā nolūkā pielāgojot enerģijas patēriņu, piemēram, izmantojot atjaunojamo energore-sursu enerģiju;
- b) spēja pielāgot tās darbības režīmu, lai reaģētu uz iemītņieka vajadzībām, vienlaikus pievēršot pienācīgu uzmanību lietotājdraudzīgas pieejas nodro-šināšanai, uzturot veselīgu telpu mikroklimatu un spēju ziņot par enerģijas izmantošanu; un
- c) ēkas kopējā elektroenerģijas pieprasījuma elastība, tostarp tās spēja nodro-šināt iespēju aktīvi un pasīvi, kā arī tieši un netieši piedalīties pieprasījuma reakcijā, attiecībā uz tīklu, piemēram, izmantojot elastību un slodzes maiņas iespējas.

3. Metodoloģijā papildus var ņemt vērā:

- a) sadarbību starp sistēmām (viedskaitītājiem, ēkas automatizācijas un vadības sistēmām, iebūvētu sadzīves tehniku, ēkā esošām pašregulējošām ierīcēm iekštelpu gaisa temperatūras regulēšanai un sensoriem gaisa kvali-tātes noteikšanai telpās un ventilatoriem); un
- b) pozitīvo ietekmi, ko rada esošie komunikācijas tīkli, jo īpaši to, ka pastāv ātrdarbīgiem sakariem gatava ēkas fiziskā infrastruktūra, piemēram, ar brīvprātīgo marķējumu “gatavs platjoslai”, un to, ka pastāv piekļuves punkts daudzdzīvokļu ēkām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/61/ES ⁽¹⁾ 8. pantu.

4. Metodoloģijai nav negatīvas ietekmes uz esošajām valsts energoefektivitātes sertifikācijas sistēmām, un tā balstās uz saistītām iniciatīvām valstu līmenī, vienlaikus ņemot vērā iemītņieku īpašumtiesību, datu aizsardzības, privātuma un drošības principu, atbilstīgi attiecīgajiem Savienības datu aizsardzības un privātuma tiesību aktiem, kā arī labākajām pieejamajām kibernetikas metodēm.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/61/ES (2014. gada 15. maijs) par pasā-kumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai (OV L 155, 23.5.2014., 1. lpp.).

▼ **M1**

5. Metodoloģijā nosaka vispiemērotāko viedgatavības indikatora formātu, un tā ir vienkārša, pārredzama un viegli saprotama patērētājiem, īpašniekiem, investoriem un pieprasījumsreakcijas tirgus dalībniekiem.

▼B*II PIELIKUMS***Neatkarīgas kontroles sistēmas, ko izmanto energoefektivitātes sertifikātiem un inspekcijas ziņojumiem**

1. ► **M1** Kompetentās iestādes vai struktūras, kurām kompetentās iestādes ir deleģējušas atbildību par neatkarīgās kontroles sistēmas īstenošanu, nejaušas izlases veidā atlasa sertifikātus no visiem gadā izdotajiem energoefektivitātes sertifikātiem, un tos verificē. Atlasīto sertifikātu skaits ir pietiekams, lai nodrošinātu statistiski nozīmīgu rezultātu. ◀

Verifikācijas pamatā ir turpmāk minētās iespējas vai līdzvērtīgi pasākumi:

- a) to datu, kurus izmantoja, lai izsniegtu ēkas energoefektivitātes sertifikātu, un sertifikātā norādīto rezultātu derīguma pārbaude;
 - b) datu pārbaude un energoefektivitātes sertifikātā norādīto rezultātu, tostarp sniegto ieteikumu verifikācija;
 - c) tādu datu pilnīga pārbaude, kurus izmantoja, lai izsniegtu ēkas energoefektivitātes sertifikātu, pilnīga sertifikātā norādīto rezultātu, tostarp sniegto ieteikumu verifikācija, un ēkas apmeklējums uz vietas, ja iespējams, lai pārbaudītu atbilstību starp energoefektivitātes sertifikātā sniegtajām specifikācijām un sertificēto ēku.
2. Kompetentās iestādes vai struktūras, kam kompetentās iestādes ir deleģējušas atbildību par neatkarīgās kontroles sistēmas ieviešanu, nejaušas izlases veidā atlasa vismaz statistiski būtisku procentuālu daudzumu no visiem gadā izdotajiem inspekcijas ziņojumiem un šos ziņojumus verificē.

▼M1

3. Ja kāda datubāze tiek papildināta ar informāciju, valstu iestādēm uzraudzības un verifikācijas nolūkā ir iespēja identificēt informācijas papildinātāju.

III PIELIKUMS

Salīdzinošās metodoloģijas sistēma, lai apzinātu izmaksu ziņā optimālu energoefektivitātes prasību līmeni ēkām un būves elementiem

Salīdzinošās metodoloģijas sistēma dod iespēju dalībvalstīm noteikt ēku un būves elementu energoefektivitāti un ar energoefektivitāti saistītu pasākumu ekonomiskos aspektus un sasaitīt tos, lai noteiktu izmaksu ziņā optimālu līmeni.

Salīdzinošās metodoloģijas sistēmu papildina pamatnostādnes par to, kā šo sistēmu piemērot, lai aprēķinātu izmaksu ziņā optimālos energoefektivitātes līmeņus.

Ar salīdzinošās metodoloģijas sistēmu ir iespējams ņemt vērā izmantošanas modeļus, āra klimatiskos apstākļus, ieguldījuma izmaksas, ēkas kategoriju, apkopes un ekspluatācijas izmaksas (tostarp enerģijas izmaksas un ietaupījumus), attiecīgā gadījumā – ieguvumus no saražotās enerģijas un likvidēšanas izmaksas. Tās pamatā vajadzētu būt attiecīgiem Eiropas standartiem saistībā ar šo direktīvu.

Komisija sniedz arī:

- pamatnostādnes, ar ko papildina salīdzinošās metodoloģijas sistēmu; minētās pamatnostādnes palīdz dalībvalstīm veikt turpmāk izklāstītās darbības,
- informāciju par aplēstām enerģijas cenu ilgtermiņa tendencēm.

Lai dalībvalstis piemērotu salīdzinošās metodoloģijas sistēmu, dalībvalstu līmenī nosaka vispārējus nosacījumus, ko izsaka parametros.

Salīdzinošās metodoloģijas sistēma no dalībvalstīm prasa:

- noteikt references ēkas, kurām ir raksturīgas funkcijas un ģeogrāfiskais novietojums, tostarp telpu mikroklimats un āra klimatiskie apstākļi. References ēkas nosaka gan jaunbūvēm, gan esošām dzīvojamām un nedzīvojamām ēkām,
- noteikt attiecībā uz references ēkām novērtējamās energoefektivitātes pasākumus. Tie var būt pasākumi atsevišķām ēkām kopumā, atsevišķiem būves elementiem vai būves elementu apvienojumam,
- novērtēt galīgās un primārās enerģijas vajadzības references ēkām un references ēkām ar piemērotiem noteiktajiem energoefektivitātes pasākumiem,
- aprēķināt izmaksas (t. i., pašreizējo neto vērtību) gaidāmajā kalpošanas laikā energoefektivitātes pasākumiem (kā minēts otrajā ievilkumā), ko piemēro references ēkām (kā minēts pirmajā ievilkumā), piemērojot salīdzinošās metodoloģijas sistēmas principus.

Aprēķinot energoefektivitātes pasākumu izmaksas gaidāmajā kalpošanas laikā, dalībvalstis novērtē dažādo minimālo energoefektivitātes prasību līmeņu rentabilitāti. Tas dod iespēju noteikt izmaksu ziņā optimālus energoefektivitātes prasību līmeņus.

IV PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltā direktīva ar turpmāku grozījumu

(minēts 29. pantā)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva
2002/91/EK (OV L 1, 4.1.2003.,
65. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes tikai pielikuma 9.9. punkts
Regula (EK) Nr. 1137/2008
(OV L 311, 21.11.2008., 1. lpp.).

B DAĻA

Termiņi transponēšanai valstu tiesību aktos un piemērošanai

(minēti 29. pantā)

Direktīva	Termiņš transponēšanai	Piemērošanas datums
2002/91/EK	2006. gada 4. janvāris	2009. gada 4. janvāris tikai attiecībā uz 7., 8. un 9. pantu

V PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2002/91/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. panta 1. punkts	2. panta 1. punkts
—	2. panta 2. un 3. punkts
2. panta 2. punkts	2. panta 4. punkts un I pielikums
—	2. panta 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11. punkts
2. panta 3. punkts	2. panta 12. punkts
2. panta 4. punkts	2. panta 13. punkts
—	2. panta 14. punkts
2. panta 5. punkts	2. panta 15. punkts
2. panta 6. punkts	2. panta 16. punkts
2. panta 7. punkts	2. panta 17. punkts
2. panta 8. punkts	2. panta 18. punkts
—	2. panta 19. punkts
3. pants	3. pants un I pielikums
4. panta 1. punkts	4. panta 1. punkts
4. panta 2. punkts	—
4. panta 3. punkts	4. panta 2. punkts
—	5. pants
5. pants	6. panta 1. punkts
—	6. panta 2. un 3. punkts
6. pants	7. pants
—	8., 9. un 10. pants
7. panta 1. punkta pirmā daļa	11. panta 8. punkts un 12. panta 2. punkts
7. panta 1. punkta otrā daļa	11. panta 6. punkts
7. panta 1. punkta trešā daļa	12. panta 6. punkts
7. panta 2. punkts	11. panta 1. un 2. punkts
—	11. panta 3., 4., 5., 7. un 9. punkts
—	12. panta 1., 3., 4., 5. un 7. punkts
7. panta 3. punkts	13. panta 1. un 3. punkts

▼B

Direktīva 2002/91/EK	Šī direktīva
—	13. panta 2. punkts
8. panta a) punkts	14. panta 1. un 3. punkts
—	14. panta 2. punkts
8. panta b) punkts	14. panta 4. punkts
—	14. panta 5. punkts
9. pants	15. panta 1. punkts
—	15. panta 2., 3., 4. un 5. punkts
—	16. pants
10. pants	17. pants
—	18. pants
11. panta ievadfrāze	19. pants
11. panta a) un b) punkts	—
12. pants	20. panta 1. punkts un 20. panta 2. punkta otrā daļa
—	20. panta 2. punkta pirmā daļa un 20. panta 3. un 4. punkts
—	21. pants
13. pants	22. pants
—	23., 24. un 25. pants
14. panta 1. punkts	26. panta 1. punkts
14. panta 2. un 3. punkts	—
—	26. panta 2. punkts
—	27. pants
15. panta 1. punkts	28. pants
15. panta 2. punkts	—
—	29. pants
16. pants	30. pants
17. pants	31. pants
Pielikums	I pielikums
—	II līdz V pielikums